

Lausunto

29.01.2024

HEL 2023-015506

Pormestari 9 § 26.1.2024

Asia: VN/14985/2022

Lausuntopyyntö kunnossapitolain toimivuusarviointi -raportista

Lausunnonantajan lausunto

1. Onko toimivuusarviointi mielestänne riittävän kattava? Jos ei, mitä arvioinnista on jäänyt puuttumaan ja millaisia lisäselvitystarpeita tunnistatte?

Helsingin kaupunginhallitus on 9.3.2020 tehnyt lainsäädäntöehdotuksen kunnossapitolain muuttamisesta. Kaduilla ja yleisillä alueilla tehtävien töiden ohjausta ja valvontaa ehdotetaan tehostettavaksi lisäämällä lakiin kunnalle mahdollisuus laatia sitovat kunnalliset määräykset katutöistä, kieltää ja ajoittaa töitä sekä määrätä laiminlyönneistä hallinnollinen laiminlyöntimaksu. Tavoitteena on katutöiden parempi koordinointi ja katutöistä aiheutuvien haittojen minimointi.

Toimivuusarviointi on kokonaisuutena kattava. Jakovalmistelussa olisi kuitenkin hyödyllistä tehdä vertailuja esimerkiksi Ruotsin ja Viron lainsäädäntöön. Ruotsin lainsäädäntöön sisältyy periaate, jonka mukaan tie voidaan rauhoittaa remonteilta määräajaksi.

Mikäli aiotaan siirtää jalkakäytävien kunnossapitovastuu kunnille, tulisi samassa yhteydessä ratkaista rahoituksenhallinnan volatiliteetti runsaslumisina talvina. Runsaslumisina talvina Helsingissä saattaa muodostua yli 10 miljoonan euron rahoitusvaje suhteessa voimassa olevaan kunnossapitomaksuun. Kunnossapitomaksua tulisi voida tarkistaa ja mahdollistaa kiinteistöille asetettava lisälasku, jota voidaan tarvita runsaslumisina talvina.

2. Mitä mieltä olette toimivuusarvioinnin havainnoista liittyen katujen ja yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapitoa koskeviin säännöksiin (lain luvut 2 ja 3)?

Pykäläkohtaiset huomiot:

1 luvun 1 §: On huomioitava myös maankäyttö- ja rakennuslain (tuleva alueidenkäyttölaki) 83 §:n määritelmä yleisistä alueista, katualueista ja liikennealueista, kun sovitetaan yhteen kunnossapitolain terminologiaa muun lainsäädännön kanssa.

1 luvun 5 §: Tontinomistajan ilmoitusvastuuta koskevan säännöksen poistamista merkityksettömänä tulisi harkita. Kunnossa- ja puhtaanapidon laiminlyöntien havainnoinnin ja esiintuomisen kannalta on tärkeää, että kunnalla olisi velvollisuus tarjota helppokäyttöinen (digitaalinen) kanava ilmoitusten tekoon ja ilmoitusten käsittelyprosessi on kunnalla hallinnassa siten, että kiireelliset ilmoitukset tulevat myös viivytyksettä käsitellyksi.

2 luku 6 §: Toimivuusarvioinnin virkkeellä "ristiriitaisuus lain 4 §:n 4 momentin ja 6 §:n 3 momentin välillä on korjattava" viitattaneen 4 §:n 4 momentin sijasta 4 §:n 2 momenttiin ja sen ristiriitaisuuteen 6 §:n 3 momentin kanssa.

3 luku: Yleisten alueiden luvatonta käyttöä koskevat periaatteet ja toimivaltuudet voivat soveltua tähän lukuun. Erityisesti yleisille alueille jätetyn omaisuuden, joka ei ole luokiteltavaksi rosäksi, osalta tarvitaan selkeät periaatteet ja laintasoinen toimivaltuus. Tällä hetkellä on riski, että tällaiseen omaisuuteen puuttuminen puhtaanapitotarkoituksessakin voidaan katsoa omaisuudensuojan loukkaukseksi.

Muut huomiot:

- Alueenkäyttömaksujen osalta haittaperusteisuuden arviointi tai hinnan perustuminen haitalle olisi merkittävä parannus katutilan hallinnan ja käytettävyyden kannalta. Tällä hetkellä haittaperusteisuuden suhtaudutaan toimivuusarvioinnissa melko torjuvasti. Tämä ei ole kannatettava lähtökohta jatkovalmistelulle.

- Ylimääräiseen tarkastusmaksuun liittyvät kohdat tulee tarkistaa, koska tällaisia maksuja on jo kuntakentällä käytössä. Kaikissa maksuissa maksun tulisi perustua muuhun kuin suoritteen hintaan, jotta maksulla olisi vaikutusta.

- Vesialueiden kunnostukseen liittyy tällä hetkellä tulkinnanvaraisuutta, jota melko vähän raportissa käsitellään.

3. Mitä mieltä olette toimivuusarvioinnin havainnoista liittyen kaduilla ja yleisillä alueilla tehtävien töiden sääntelyyn?

Toimivuusarvioinnissa on 4 luvun 18 §:n 3 momentin osalta virheellinen tieto Helsingin kaupungin tulkinnasta koskien muistutusten johdosta annettavien päätösten tiedoksiantoa.

Toimivuusarvioinnissa esitetyn sijasta Helsingin kaupungin tulkinta on, että muistutuksen johdosta annettava päätös annetaan tavallisena tiedoksi.

4. Mitä mieltä olette muista toimivuusarvioinnissa esitetystä nykyisen lain kehittämistarpeista sekä esitetystä kokonaan uusista sääntelytarpeista?

Ei lausuttavaa.

5. Onko teillä muita terveisiä tai palautetta lainvalmistelua varten?

Toimivuusarvioinnin kohta 3.1.3 "Lakien rajapintojen yhteensovittaminen" on tärkeä kokonaisuus. Raportissa on hyvin löydetty ne lait, joiden kanssa kunnossapitolaki on sovitettava yhteen.

On hyvä, että kunnossapitolain uudistaminen on yksi hallitusohjelmaan kirjatusta tavoitteista ja että nykyisen lain toimivuutta on raportissa tarkasteltu kattavasti monesta eri näkökulmasta.

Eid Terttu
Helsingin kaupunki